

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

*Κυριακή Γ' Νηστειών (Σταυροπροσκυνήσεως) – Εβρ. 4,14-5,6
(3/4/2016)*

Η αξία της Αρχιερωσύνης

Ανέκαθεν στην Εκκλησία μας, αγαπητοί μου αδελφοί, ο Αρχιερέυς, δηλ. ο Επίσκοπος, κατείχε πρωτεύουσα και υπεροχική θέση. Μάλιστα, είναι τέτοια η τιμή που αποδίδει η Εκκλησία μας στην Αρχιερατική ιδιότητα, ώστε να θεωρεί πως ο Επίσκοπος «ίσταται εις τύπον και τόπον Χριστού», κατά τον Άγιο Ιγνάτιο τον Θεοφόρο. Ο Επίσκοπος είναι η κεφαλή της κάθε τοπικής εκκλ/κής κοινότητας, είναι ο Ποιμένας Κλήρου και λαού, είναι ο κατεξοχήν διδάσκαλος, λειτουργός και Αρχιθύτης, ο φύσει και θέσει προεξάρχων της Ευχαριστιακής Συνάξεως, στο όνομα, μάλιστα, του οποίου ο κάθε Ιερέυς τελεί την Θεία Λειτουργία. Στη σπουδαιότητα της Αρχιερατικής ιδιότητας αναφέρεται το Αποστολικό ανάγνωσμα που ακούσαμε σήμερα, από την προς Εβραίους Επιστολή. Στις γραμμές που θ' ακολουθήσουν θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε πού έγκειται η σπουδαιότητα του Αρχιερατικού αξιώματος, έχοντας πάντα ως οδηγό τον λόγο του Αποστόλου.

Το πρώτο σημείο στο οποίο έγκειται η σπουδαιότητα της Αρχιερατικής ιδιότητας είναι αυτός ο λόγος και ο σκοπός της υπάρξεώς της. Λέγει ο Απόστολος ότι «κάθε αρχιερέυς λαμβάνεται από ανθρώπους και εγκαθίσταται αρχιερέυς χάριν των ανθρώπων, διά να υπηρετεί ενώπιον του Θεού, διά να προσφέρει δώρα και θυσίας διά τας αμαρτίας»¹. Κάθε έργο, το οποίο επιτελεί ο άνθρωπος, εδράζει την αξία του στον σκοπό που επιτελεί. Π.χ. ο πολιτικός ηγέτης ασκεί μεγάλο έργο, γιατί καλείται να ρυθμίζει τα της Πολιτείας και της καθημερινότητας των πολιτών. Ο επιστήμονας ασκεί μεγάλο έργο, ερευνώντας τα φυσικά δεδομένα, τα στοιχεία της κτίσης, προκειμένου να προαγάγει, να διευκολύνει και να βελτιώσει την ανθρώπινη ζωή. Ο άνθρωπος της τέχνης ασκεί σπουδαίο έργο, γιατί εργάζεται για την προαγωγή και ανάπτυξη των πνευματικών χαρισμάτων του ανθρώπου, μέσα από τα οποία δημιουργούνται έργα πνεύματος και πολιτισμού, οικουμενικής και πανανθρώπινης αξίας.

Το έργο του Αρχιερέως είναι σπουδαιότερο απ' όλα τα παραπάνω ανθρώπινα έργα, γιατί αφορά στην επανάληψη, σε κάθε Θεία Λειτουργία, της απολυτρωτικής θυσίας του Χριστού, με σκοπό την λύτρωσή μας από τις αμαρτίες. Είναι έργο και διακονία που ξεπερνά τα σώματα, που ξεπερνά το εφήμερο και αφορά στις ψυχές, αγγίζει το αιώνιο. Ο κάθε άνθρωπος είναι υπεύθυνος και φέρει το βάρος των αμαρτιών του. Ο Αρχιερέυς, όμως, δεν κουβαλά μόνο τις δικές του

¹ Εβρ. 5,1

αμαρτίες, αλλά και τις αμαρτίες όλων των ανθρώπων, τους οποίους η Εκκλησία τού όρισε να ποιμάνει. Πρόκειται για ευθύνη ανυπολόγιστης βαρύτητας, που καθιστά τον Επίσκοπο υπόλογο έναντι Θεού και ανθρώπων, υπεύθυνο για την διαφύλαξη και εις Χριστόν προαγωγή του ποιμνίου του, η αμέλεια και αδιαφορία για το οποίο θα τον καταστήσει ένοχο αιωνίου θανάτου, εν ημέρα κρίσεως.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο έγκειται η σπουδαιότητα του Αρχιερατικού αξιώματος περιγράφεται και πάλι από τον Απόστολο: «κάνεις δεν παίρνει μόνος του την τιμήν αυτήν, αλλά μόνο όταν καλείται από τον Θεόν»². Η άνοδος ενός ανθρώπου στην Αρχιερωσύνη δεν εξαρτάται από τον ίδιο, στο μέτρο που την επιθυμεί και εργάζεται γι' αυτήν ή όχι. Δεν είναι αποτέλεσμα προγραμματισμού και προετοιμασίας, όπως συμβαίνει, συνήθως, σε ανθρώπους που επιλέγουν ν' ακολουθήσουν μια πολιτική, επιστημονική ή άλλη καριέρα σ' αυτή τη ζωή. Δεν έχουν σημασία οι κοσμικές του περγαμηνές, τα μορφωτικά του επιτεύγματα ή η φήμη που ενδεχομένως τον συνοδεύει στην κοινωνική του ζωή. Ο Αρχιερεύς εκλέγεται από τον Θεό. Εκείνος είναι που τον διαλέγει και τον αναδεικνύει μέσα από το Σώμα των στελεχών της Εκκλησίας. Μπορεί να αναβιβάζεται στο αξίωμά του με πράξεις και διαδικασίες Συνοδικές, εντούτοις, είναι βασική πίστη και διδασκαλία της Εκκλησίας μας ότι, οι πράξεις αυτές γίνονται εν Αγίω Πνεύματι και κατευθύνονται από τον Μέγα Αρχιερέα Ιησού Χριστό.

Για τους λόγους αυτούς και πολλούς άλλους που ο χρόνος δεν μας επιτρέπει ν' αναλύσουμε, το Αρχιερατικό αξίωμα είναι υπερμέγιστο, είναι ό,τι υψηλότερο μπορεί να κατακτήσει ένας άνθρωπος, όχι με τις δικές του δυνάμεις, αλλά με το θέλημα του Θεού, του ετάζοντος καρδιάς και νεφρούς. Για τους λόγους αυτούς, επίσης, ο Αρχιερεύς ονομάζεται «Δεσπότης», όχι με την παρεξηγημένη στην εποχή μας έννοια, που προσδίδει ο κόσμος στον όρο αυτό, αλλά με την θεολογική έννοια: «Ο Ορθόδοξος Επίσκοπος είναι Δεσπότης, όταν έχει αποκτήσει το ήθος του Δεσπότη Χριστού, όταν είναι κατά μέθεξιν σ' αυτό που ο Χριστός είναι κατά φύση, όταν είναι κατά μετουσία σ' αυτό που ο Χριστός είναι κατ' ουσία, όταν καθημερινά ζει το μυστήριο της Θείας Οικονομίας και σταυρώνεται υπέρ του ποιμνίου του και κατέρχεται στον Άδη. Και στον βαθμό που ο Επίσκοπος είναι Δεσπότης με αυτή την Θεολογική έννοια, δηλ. στον βαθμό που Χριστοποιείται και Θεοποιείται, γίνεται διάκονος του λαού του Θεού, τον βοηθά να απελευθερωθεί από την ενέργεια των παθών και ν' απαλλαγεί από την θνητότητα και την παθητότητα, το κράτος και την εξουσία του θανάτου. Συγχρόνως, δεν είναι δυνατόν να διακονήσει

² Εβρ. 5,4

κανείς ορθόδοξα τον λαό του Θεού, αν δεν έχει αποκτήσει τα θυσιαστικό ήθος του Δεσπότη Χριστού»³.

Έχοντας υπόψιν όλα τα παραπάνω, αδελφοί μου, μπορούμε να εκτιμήσουμε την θέση και τον ρόλο του Αρχιερέως στην Εκκλησία, έναν ρόλο στρατηγικό σ' έναν πόλεμο πνευματικό, καθώς όλα τα βέλη του πονηρού στρέφονται κατά πάνω του. Γι' αυτό χρειάζεται τις προσευχές, την τιμή και την αγάπη των πιστών, των οποίων είναι κεφαλή και διάκονος, κατά μίμησιν Ιησού Χριστού. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

³ Ιερόθεος, Μητροπολίτης Ναυπάκτου & Αγίου Βλασίου, «Σύνοδος ουρανού και γης», σελ. 250